

WSTĘP

Niniejszy publikacja zawiera wystąpienia prezentowane w ramach ogólnopolskiej konferencji naukowej „W obliczu migracji: społeczne, kulturowe i ekonomiczne konsekwencje procesów migracyjnych w Polsce, Europie i na świecie”, organizowanej na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej 7 listopada 2017 roku. Celem konferencji była naukowa refleksja nad współczesnymi wyzwaniami i kryzysami związanymi z procesami ludnościowymi, ze szczególnym uwzględnieniem procesów migracyjnych. Konsekwencje negatywnych procesów demograficznych, w różnym stopniu obserwowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej stanowią coraz ważniejszy czynnik zmian społeczno-gospodarczych. Z kolei napływ imigrantów do krajów Unii Europejskiej stanowi obecnie istotne wyzwanie dla europejskich gospodarek, społeczeństw oraz procesów integracyjnych. Międzynarodowe doświadczenie wskazuje, że problemy, jakie dotyczą imigrantów na europejskich rynkach pracy to przede wszystkim niższe wskaźniki zatrudnienia i niższe wynagrodzenie w porównaniu do obywateli EU. Różnice te zmniejszają się w miarę udoskonalania przez imigrantów kompetencji językowych i zdobywania doświadczenia w kraju przyjmującym. Jednocześnie efektywna integracja na rynku pracy pozwala zmniejszyć skutki fiskalne negatywnych trendów demograficznych. Nie mniej jednak sytuacja imigrantów po 2014 roku jest bardziej skomplikowana, jako że napotykają bariery stanowiące przeszkodę w uczestnictwie w rynku pracy, włącznie z doświadczeniem ksenofobii lub dyskryminacji.

Wymiana poglądów uczestników reprezentujących różne krajowe ośrodki naukowe dotyczyła wielu wymiarów zagadnienia migracji: od skali lokalnej do globalnej, od procesów społecznych i politycznych poprzez gospodarcze, od kontekstów prawnych i pedagogicznych po filozoficzne i technologiczne. Udział w konferencji wzięło liczne grono naukowców, podejmujących w swoich badaniach problematykę migracji. W prezentowanym „Zeszytcie” zamieszczono artykuły, w których problematyka migracji analizowana jest z wielu różnych perspektyw: demograficznej, socjologicznej, politologicznej, filozoficznej, medioznawczej, pedagogicznej, kulturoznawczej i prawnej. Autorzy podejmują m.in. rozważania nad społecznymi, kulturowymi i ekonomicznymi konsekwencjami procesów migracyjnych, analizują teoretyczne i praktyczne aspekty międzynarodowego systemu ochrony uchodźców, omawiają obrazy migracji w dyskursie medialnym, prezentują współczesne strategie wielokulturowości, czy ujmują migracje w kontekście przepływu idei i religii. Szerokie spektrum tematyczne i problemowe obrazuje zarówno wagę jak i interdyscyplinarny charakter kwestii procesów migracyjnych we współczesnym świecie.

Krzysztof Wodarski, Aleksandra Synowiec